

Et trygt sted å vente

Omsorgspraksiser for enslige mindreårige på asylmottak

Det bør prioriteres å gi rask saksbehandling til søknader om beskyttelse fra enslige mindreårige, for å redusere usikkerheten for ungdommene, og gjøre mottaksoppholdene kortest mulig.

Tabell 2.1 Asylsøknader, enslige mindreårige etter statsborgerskap og måned 2007–2017

Statsborger:	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Andel innvilget i 2017 *
Afghanistan	86	579	1 719	376	426	419	252	324	3 537	128	43	37%
Eritrea	37	68	144	89	46	60	213	409	735	47	50	100%
Etiopia	21	21	50	38	21	12	33	36	145	21	1	14%
Marokko	0	2	10	12	20	41	37	17	22	22	8	0%
Syria	0	1	13	9	3	6	21	66	574	25	37	100%
Somalia	29	117	246	119	162	208	317	185	144	16	7	73%
Irak	124	364	84	35	19	9	7	0	80	12	10	50%
Andre	106	222	234	214	161	209	190	167	243	49	28	*
Totalt	403	1 374	2 500	892	858	964	1 070	1 204	5 480	320	184	46%

UDI bør utrede hvordan de kan administrere mottakene på en måte som i større grad kan ta hensyn til mottakenes og beboernes behov for forutsigbarhet og kontinuitet, til tross for variasjon i asylankomster.

Det bør utredes om ansvar for kontroll og/eller veiledning av mottak bør ligge hos eksterne, uavhengige aktører.

Mottakene – stedet for omsorgsutøvelsen

- Mat
- Søvn
- Relasjoner

Regelmessige felles måltider vil ofte være en hensiktsmessig måte å jobbe med ungdommens ernærings situasjon på.

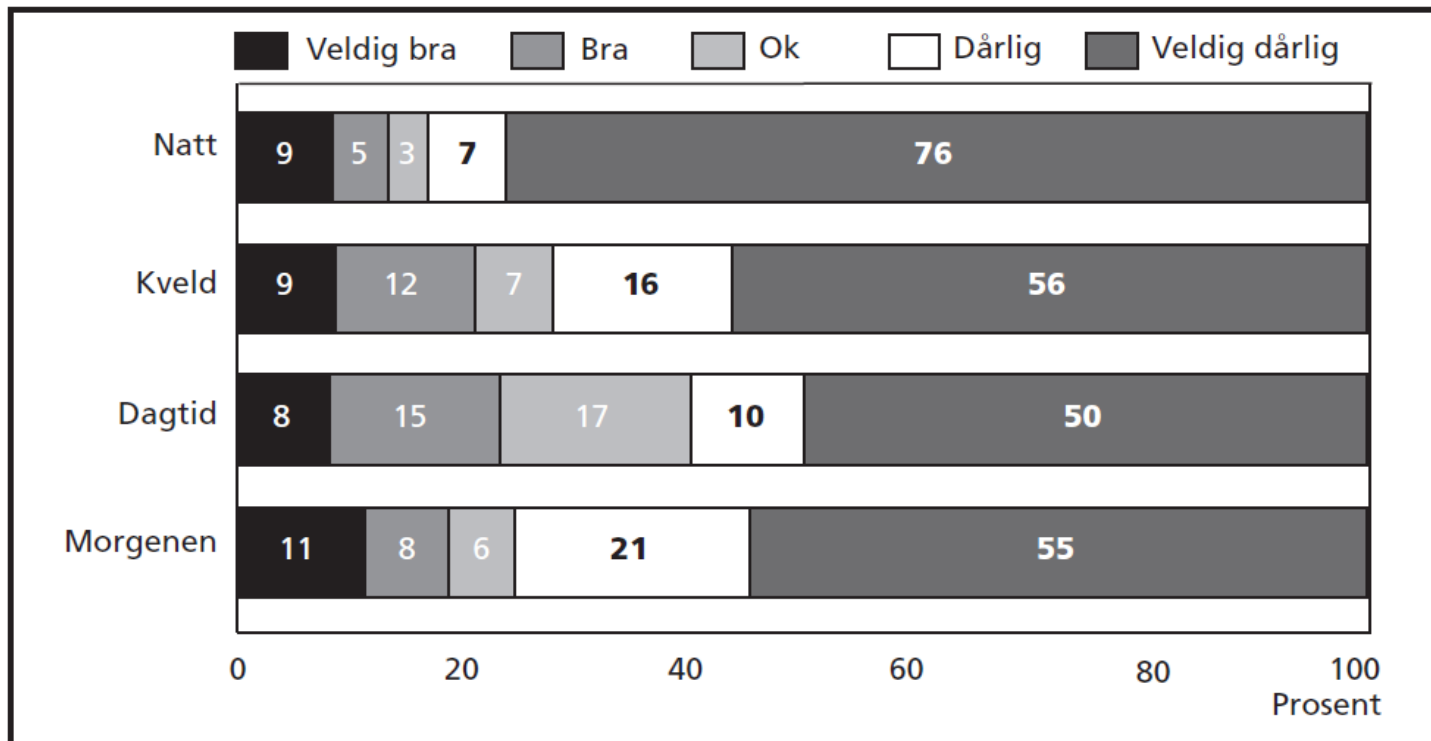
Felles måltider sikrer en minimumstilgang av næringsrik mat, gir en sentral arena for kontakt mellom ansatte og beboere.

Tabell 5.1 Hvor ofte arrangeres følgende aktiviteter (oppgitt av mottaksleder)? Av alle ordinære mottak for enslige mindreårige som var i drift ved utgangen av 2017.

	Felles frokost	Felles middag	Samling med vafler, kaker eller lignende
Daglig / alle hverdager	10	0	0
Ukentlig	0	8	9
Månedlig	0	1	2
Sporadisk / ved spesielle anledninger	3	5	3
Aldri	1		0
Totalt	14	14	14

Utfordringer som kommer til syne på nattevakter, må adresseres, og man må søke å finne løsninger på nattens problemer på dagtid, blant annet ved å hjelpe ungdommer som sliter med mareritt, med å bearbeide traumer.

Figur 6.1 Hvordan har du det vanligvis på natt/kveld/dagtid/morgenen. I prosent av alle ungdommer som møtte på allmøte på fem mottak (N = 73).

Jeg stryker de på ryggen og snakker rolig, de er jo barn, og jeg behandler de slik jeg ville gjort med mine egne. Jeg roper ikke inn til de, liksom. Det er en slags forsiktig overtalelse. Og vi motiverer for skole og legger grunnlaget for dagvaktens jobb med å få alle av gårde til skolen.

Arbeidet med å skape gode relasjoner til ungdommene må gå inn som en sentral del av arbeidet ved mottaket.

Ansvaret for å ta kontakt og bygge relasjoner bør ikke overlates til ungdommene, det er noe ansatte på mottaket må ta ansvar for; gode relasjoner er ikke noe man “har” med enkelte ungdommer, men er noe som må jobbes fram.

Alle enslige, mindreårige asylsøkere bør få dekket nødvendige utgifter til helsehjelp, inkludert egenandeler og medisiner.

Ungdommer som forteller om hyppige mareritt og har andre symptomer på PTSD, må følges opp med nødvendig helsehjelp.